

# Kalendarz 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy  
o środowisko





Biebrzański  
Park Narodowy

## Kalendarz 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

**Tekst i opracowanie:** Beata Głębocka

**Zdjęcia:** Jakub Spodymek, Bogusław Kierkla, Piotr Tałałaj, Piotr Dombrowski, Błażej Felczak, Romuald Mikusek, Beata Głębocka, Przemysław Kumorek

**Wydawca:** Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz

**Skład i druk:** Drukarnia PANORAMA S.C.

Kalendarz został wydany w ramach przedsięwzięcia: Realizacja działań edukacyjnych Biebrzańskiego Parku Narodowego na terenie województwa podlaskiego pn. Z myślą o przyszłość - chrońmy i dbajmy o środowisko, w zakresie „Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”.

Niniejszy materiał powstał w ramach projektu dofinansowanego ze środków NFOŚiGW z Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej.

Za jego treść odpowiada wyłącznie Biebrzański Park Narodowy.

**Dofinansowno:**



# 2024

Z myślą o przyszłości  
- chrońmy i dbajmy o środowisko

## STYCZEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
<b>1</b>	2	3	4	5	<b>6</b>	<b>7</b>
8	9	10	11	12	13	<b>14</b>
15	16	17	18	19	20	<b>21</b>
<b>22</b>	23	24	25	26	27	<b>28</b>
29	30	31	1	2	3	4

## LUTY

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
29	30	31	1	2	3	<b>4</b>
5	6	7	8	9	10	<b>11</b>
12	<b>13</b>	<b>14</b>	15	16	17	<b>18</b>
19	20	21	22	23	24	<b>25</b>
26	27	28	29	1	2	3

## MARZEC

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
26	27	28	29	1	2	<b>3</b>
4	5	6	7	8	9	<b>10</b>
11	12	13	14	15	16	<b>17</b>
18	19	20	21	22	23	<b>24</b>
25	26	27	<b>28</b>	<b>29</b>	30	<b>31</b>

## KWIECIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
<b>1</b>	2	3	4	5	6	<b>7</b>
8	9	10	11	12	13	<b>14</b>
15	16	17	18	19	20	<b>21</b>
22	23	24	25	26	27	<b>28</b>
29	30	1	2	3	4	5

## MAJ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
29	30	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	4	<b>5</b>
6	7	8	9	10	11	<b>12</b>
13	14	15	16	17	18	<b>19</b>
20	21	22	23	24	25	<b>26</b>
27	28	29	<b>30</b>	31	1	2

## CZERWIEC

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
27	28	29	30	31	1	<b>2</b>
3	4	5	6	7	8	<b>9</b>
10	11	12	13	14	15	<b>16</b>
17	18	19	20	21	22	<b>23</b>
24	25	26	27	28	29	<b>30</b>

## LIPIEC

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
1	2	3	4	5	6	<b>7</b>
8	9	10	11	12	13	<b>14</b>
15	16	17	18	19	20	<b>21</b>
22	23	24	25	26	27	<b>28</b>
29	30	31	1	2	3	4

## SIERPIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
29	30	31	1	2	3	<b>4</b>
5	6	7	8	9	10	<b>11</b>
12	13	14	<b>15</b>	16	17	<b>18</b>
19	20	21	22	23	24	<b>25</b>
26	27	28	29	30	31	1

## WRZESIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
26	27	28	29	30	31	<b>1</b>
2	3	4	5	6	7	<b>8</b>
9	10	11	12	13	14	<b>15</b>
16	17	18	19	20	21	<b>22</b>
23 <sup>23/30</sup>	24 <sup>24/30</sup>	25	26	27	28	<b>29</b>

## PAŹDZIERNIK

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
30	1	2	3	4	5	<b>6</b>
7	8	9	10	11	12	<b>13</b>
<b>14</b>	15	16	17	18	19	<b>20</b>
21	22	23	24	25	26	<b>27</b>
28	29	30	31	1	2	3

## LISTOPAD

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
28	29	30	31	<b>1</b>	2	<b>3</b>
4	5	6	7	8	9	<b>10</b>
<b>11</b>	12	13	14	15	16	<b>17</b>
18	19	20	21	22	23	<b>24</b>
25	26	27	28	<b>29</b>	30	1

## GRUDZIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	Nd
25	26	27	28	29	30	<b>1</b>
2	3	<b>4</b>	5	6	7	<b>8</b>
9	10	11	12	13	14	<b>15</b>
16	17	18	19	20	21	<b>22</b>
23 <sup>23/30</sup>	24 <sup>24/30</sup>	25 <sup>25/31</sup>	<b>26</b>	<b>27</b>	28	<b>29</b>



# WSTĘP

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Biebrzański Park Narodowy w okresie od 01.07.2023 r. do 30.06.2025 r., realizuje działania edukacyjne w ramach przedsięwzięcia pn. Z myślą o przyszłość - chrońmy i dbajmy o środowisko. Dotyczą one: ochrony przyrody i krajobrazu, ochrony bioróżnorodności ze szczególnym uwzględnieniem lokalnego środowiska przyrodniczego i więzi człowieka z naturą, ochrony zasobów wodnych i racjonalnego gospodarowania wodą, gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi, promocji postaw prośrodowiskowych, podejmowania decyzji konsumenckich z uwzględnieniem konieczności ochrony zasobów środowiska, propagowania kultury dbałości o środowisko w powiązaniu ze zdrowym trybem życia, popularyzacji rolnictwa ekologicznego i upowszechniania zasad dobrej praktyki rolniczej.

Przedsięwzięcie realizowane jest poprzez organizację: warsztatów, konferencji, happeningów, konkursów, wydanie wydawnictw edukacyjnych oraz poprzez działalność edukacyjną i promocyjną w mediach. Główną grupą docelową – odbiorcami działań jest społeczność lokalna, tj. dzieci, młodzież, dorośli – mieszkańcy doliny Biebrzy (18 gmin z terenu i otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego). Ze względu na charakter i zakres przedsięwzięcia odbiorcami są również mieszkańcy województwa podlaskiego.

**Całkowity koszt przedsięwzięcia wynosi: 137.780,00 zł.**

**Kwota dotacji wynosi 124.002,00 zł, w tym:**

- środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udostępnione dla Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku w kwocie 104.002,00 zł,
  - środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku w kwocie 20.000,00 zł,
- stanowiące łącznie do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.



# STYCZEŃ 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Wielu z nas rozpoczynając nowy rok kalendarzowy czyni różnorakie postanowienia. Może jednym z nich będzie to dotyczące mojego większego i świadomego zaangażowania w ochronę przyrody i środowiska naturalnego. Zróbmy to dla siebie, ale przede wszystkim dla naszych dzieci i kolejnych pokoleń.

Dolina Biebrzy to jeden z najbardziej cennych obszarów przyrodniczych nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Niejeden mieszkaniec aglomeracji miejskich zazdrości nam, że żyjemy w tak wyjątkowym, pięknym, z czystym powietrzem zakątku. Dlatego tym większa ciężar na nas odpowiedzialność by o naszą „małą ojczyznę” troskliwie i wspólnie zadbać. Niestety, również nad Biebrzą szczególnym wyzwaniem są dotykające nas bezpośrednio problemy ocieplania klimatu i raptownie malejącej różnorodności biologicznej. I choć wydaje się nam, że nie mamy na to wpływu jako jednostka, to jest to błędne myślenie. To ja, to Ty, to każdy z nas może się zatroszczyć o środowisko naturalne dokonując codziennych wyborów: np. oszczędzając wodę i energię, zużywając mniej plastiku, dokonując racjonalnych i przemyślanych zakupów czy ograniczając jazdę samochodem na rzecz roweru. Każdy taki mały gest w stosunku do środowiska naturalnego ma wielkie znaczenie dla jego ochrony i naszego lepszego i bezpieczniejszego życia. Zatem trzymajmy się zasady „myśl globalnie, działaj lokalnie” i już dziś podejmijmy działania by chronić nasze wspólne środowisko naturalne nad Biebrzą, by chronić naszą Planetę!





**Rzeka Biebrza**  
FOT / Bogusław Kierkla



# 1 STYCZEŃ 2024

TYDZIEŃ

# 1

PONIEDZIAŁEK

# 2

WTOREK

# 3

ŚRODA

NOWY ROK

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Świadoma postawa konsumenta także przekłada się na ochronę środowiska naturalnego. Jeśli tylko możesz kupuj produkty lokalne, najlepiej te pochodzące z gospodarstw ekologicznych. Są produkowane na miejscu tradycyjnymi metodami z ograniczoną ilością stosowanego nawozu i środków chemicznych użytych w hodowli. Kupując lokalnie minimalizujemy np. zużycie paliwa na transport (ograniczenie emisji CO<sub>2</sub>) i popieramy miejscowych, ekologicznych producentów.



# 4

CZWARTEK

# 5

PIĄTEK

# 6

SOBOTA

TRZECH KRÓLI

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 7

NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# 2 STYCZEŃ 2024

TYDZIEŃ

# 8

PONIEDZIAŁEK

# 9

WTOREK

# 10

ŚRODA

Dzień Ligi Ochrony Przyrody

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Dzień Wierzy przypadnie dopiero za dwa miesiące, ale to ostatni moment, by pamiętać o ich ogłowieniu. W przypadku starych drzew zabieg wystarczy powtarzać co 10 lat. Ogłowie wierzby to nie tylko piękny element naszego krajobrazu, ale też miejsce chętnie zasiedlane przez różnorodne organizmy, w tym rzadką pachnicę dębową – chronionego chrząszcza i pójdzkę – niewielką sowę, która lubi stare, dziuplaste drzewa.

# 11

CZWARTEK

Dzień Wegetarian

# 12

PIĄTEK

# 13

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 14

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

15

PONIEDZIAŁEK

16

WTOREK

17

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____





# STYCZEŃ 2024

**22** PONIEDZIAŁEK

**23** WTOREK

**24** ŚRODA

Dzień Dziadka

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____





# 5 STYCZEŃ 2024

TYDZIEŃ

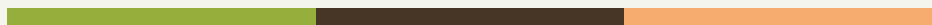
29 PONIEDZIAŁEK

30 WTOREK

31 ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** W tym tygodniu jest okazja do wspólnych obserwacji ptaków. Zimowe Ptakoliczenie, to inicjatywa zrodzona w Wielkiej Brytanii ponad 30 lat temu, w Polsce koordynowana przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków.







Biebrzański Park Narodowy już w 1995 r. został wpisany na listę obszarów wodno-błotnych o znaczeniu międzynarodowym w ramach Konwencji Ramsarskiej, czyli najcenniejszych mokradł na świecie. Właśnie te środowiska, na równi z lasami, warunkują stabilność życia na ziemi. Torfowiska schładzają klimat, zmniejszając ilość dwutlenku węgla w atmosferze i ograniczając w ten sposób efekt cieplarniany. Spełniają wiele różnych funkcji przyrodniczych, gromadząc organiczne zasoby węgla i azotu, oczyszczając wody, hamując odpływ wód podziemnych do rzek, magazynując wody podziemne i powierzchniowe. Niestety ponad połowa obszarów podmokłych w skali światowej zanikła lub została trwale zniszczona w ciągu ostatniego stulecia.

Bagna są magazynem węgla w torfie. Torf to martwe szczątki roślin, które nie uległy całkowitemu rozkładowi, dzięki temu, że w torfowisku panują warunki beztlenowe, ograniczające aktywność mikroorganizmów odpowiedzialnych za rozkład roślin. Mokradła gromadzą łącznie jedną trzecią całego węgla organicznego ukrytego w glebie, a według szacunków cała ziemska gleba zawiera blisko 2,5 biliona ton węgla, czyli około trzy razy więcej, niż znajduje się obecnie w atmosferze.

Jeżeli odwadniamy torfowiska (w skali świata osuszyliśmy 15–20%, w Polsce ok. 90%), sprawiamy, że torf zaczyna się szybko utleniać biologicznie (za jego rozkład odpowiadają bakterie, grzyby i inne mikroorganizmy). Wówczas węgiel skumulowany w torfie wraca ponownie w postaci dwutlenku węgla do atmosfery. Naukowcy szacują, że wszystkie zdegradowane mokradła świata emitują rocznie dwa miliardy ton, czyli ponad pięć procent antropogenicznych emisji tego gazu cieplarnianego. Torfowiska to najtańszy sposób na pochłanianie i przechowywanie węgla, wystarczy tylko zadbać o ich odpowiednią wilgotność, zamiast brutalnie i bezmyślnie eksploatować.





**Zimowa dolina rzeki Biebrzy**  
FOT / Piotr Tałałaj



---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

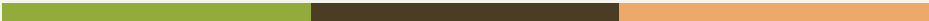
---

---

---

---

! Światowy Dzień Mokradł ma upamiętniać podpisanie w 1971 r. Konwencji Ramsarskiej. Pełna jej nazwa brzmi: „Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego”.



1

CZWARTEK

2

PIĄTEK

Światowy Dzień Mokradł

3

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

4

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

5

PONIEDZIAŁEK

6

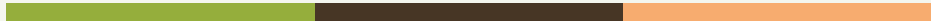
WTOREK

7

ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

- ! Mokradła:
- usuwają dwutlenek węgla (CO<sub>2</sub>) z atmosfery,
  - są magazynami wody,
  - schładzają klimat.



# 8

CZWARTEK

Tłusty czwartek

# 9

PIĄTEK

# 10

SOBOTA

ostatnia sobota karnawału

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 11

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

12 PONIEDZIAŁEK

13 WTOREK

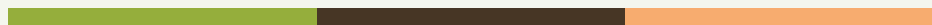
14 ŚRODA

Ostatki

Walentynki

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

! Wydobywanie torfu niszczy naturalne siedliska, więc unikajmy używania podłoża torfowego, zastosujmy alternatywną formę jaką jest kompost. Wyprodukujmy własny, korzystając z kompostownika.







19 PONIEDZIAŁEK

20 WTOREK

21 ŚRODA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_



**22** CZWARTEK

**23** PIĄTEK

**24** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**25** NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

26 PONIEDZIAŁEK

27 WTOREK

28 ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00



29 CZWARTEK

7:00	
8:00	
9:00	
10:00	
11:00	
12:00	
13:00	
14:00	
15:00	
16:00	
17:00	
18:00	
19:00	
20:00	
21:00	



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



# MARZEC 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Obecnie naszej planecie zagraża niedobór wód słodkich, co jest ściśle związane ze zmianami klimatycznymi. Głównym źródłem odnowienia zasobów wody są opady atmosferyczne, tymczasem coraz częściej mamy do czynienia z pogłębiającym się deficytem wody i suszą. Rozwój przemysłu i intensyfikacja rolnictwa, wzrost liczby ludności, a także zmiany klimatyczne powodują coraz większe zużycie zasobów wodnych, dlatego tak ważna jest nasza troska o ich stan.

Dzięki codziennym, prostym czynnościom, mądrym wyborom i zmianą niektórych nawyków, możemy się przyczynić do zmniejszenia zużycia wody.

Oszczędzaj wodę m.in. przez:

- zastąpienie ręcznego zmywania naczyń, zmywaniem w zmywarce, co pozwala na o wiele mniejsze zużycie wody,
- zamianę kąpeli w wannie na szybki prysznic,
- zakręcanie wody podczas mycia zębów,
- wykorzystywanie deszczówki do podlewania roślin w ogrodzie,
- mycie warzyw i owoców w misce, aby móc wykorzystać zużyta wodę do podlewania roślin w ogrodzie,
- włączanie pralki dopiero wtedy, kiedy jest napelniona ubraniami i używanie energooszczędnych programów.





**Wiosenne rozlewiska rzeki Biebrzy**  
FOT / Piotr Dombrowski









**4**

PONIEDZIAŁEK

**5**

WTOREK

**6**

ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Dzień Wody w tym roku obchodzimy pod hasłem „Zróbmy szum wokół wody”. Pijąc uzdatnione H2O z kranu i rezygnując z wody butelkowanej, zmniejszamy produkcję niebezpiecznego dla przyrody plastiku, który rozkłada się setki lat. Jego pokłady w postaci milimetrycznych drobinek zatruwają też organizmy oceaniczne i stanowią śmiertelne zagrożenie dla ptaków morskich.



# 7

CZWARTEK

# 8

PIĄTEK

Dzień Kobiet

# 9

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 10

NIEDZIELA

Dzień Mężczyzn



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# 11 MARZEC 2024

TYDZIEŃ

# 11

PONIEDZIAŁEK

# 12

WTOREK

# 13

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Gromadźmy wodę deszczową np. w beczkach, która posłuży do podlewania roślin w ogrodzie. Oczko wodne również możemy nią zasilać.



# 14

CZWARTEK

Dzień Sprzeciwu Wobec Tam

# 15

PIĄTEK

# 16

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 17

NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

18

PONIEDZIAŁEK

Dzień Słońca

19

WTOREK

20

ŚRODA

Dzień bez Mięsa  
początek astronomicznej wiosny

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** 23 marca na jedną godzinę wyłączamy światła oraz urządzenia elektryczne. Pomyślmy w ciemności, jak mocno człowiek kształtuje klimat Ziemi. Nie tylko my jesteśmy ofiarami tych zmian. Nie da się wszystkiego zgasić, ale warto korzystać z energii z głową.



# MARZEC 2024

**25** PONIEDZIAŁEK

**26** WTOREK

**27** ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00





# 28

CZWARTEK

Dzień Chwastów

# 29

PIĄTEK

Wielki Piątek

# 30

SOBOTA

Wielka Sobota

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 31

NIEDZIELA

WIELKANOC

zmiana czasu z zimowego na letni



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# KWIECIEŃ 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Korzystając z tradycyjnych źródeł energii, a więc opierających się na wykorzystaniu węgla, gazu i ropy naftowej, przyczyniamy się do ocieplania klimatu. Jednym ze sposobów przeciwdziałania temu procesowi jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, czyli naturalnych zjawisk i zasobów Ziemi, jak m.in. promieniowanie słoneczne, wiatr, wodę, pływy morskie czy ciepło z wnętrza ziemi (energia termalna), które nie emitują dodatkowego dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych. Produkcja własnego prądu (m.in. dzięki panelom fotowoltaicznym) ma pozytywny wpływ na klimat. Dodatkowo pozwala na zaoszczędzenie pieniędzy i daje samowystarczalność energetyczną. W efekcie miasta i wsie stają się czystsze i cichsze.

Ogranicz emisję dwutlenku węgla przez:

- korzystanie z odnawialnych źródeł energii przy wykorzystaniu wody, powietrza i słońca,
- modernizację systemów grzewczych,
- zamianę samochodu na rower lub transport publiczny – autobus, pociąg, tramwaj.

Oszczędzaj energię przez:

- wymianę żarówek na energooszczędne typu LED,
- wykorzystanie sprzętu AGD czy RTV, który charakteryzuje się wysoką klasą energetyczną,
- gotowanie tylko takiej ilości wody, która jest akurat potrzebna,
- gaszenie światła,
- wyłączanie urządzeń i odbiorników, gdy są nieużytkowane,
- używanie zmywarki i pralki z wykorzystaniem programów „eko”,
- nie marnowanie jedzenia – kupowanie potrzebnej ilości,
- wybieranie produktów lokalnych i sezonowych.

Segreguj odpady!

Segregując surowce, takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale, a także odpady biodegradowalne, dajemy im „drugie życie”.

Pamiętajmy, że surowce nadające się do ponownego przetworzenia musimy segregować według określonych zasad.

Ogranicz powstawanie odpadów przez:

- zamianę produktów w opakowaniach na produkty kupowane na wagę,
- wykorzystanie ekologicznych toreb wielorazowego użytku,
- kupowanie opakowań bez plastiku,
- pakowanie posiłków w pojemniki wielorazowego użytku,
- unikanie zakupu przedmiotów jednorazowego użytku.



**Sasanka otwarta**  
FOT / Błażej Felczak



1

PONIEDZIAŁEK

2

WTOREK

3

ŚRODA

**PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY**  
Międzynarodowy Dzień Ptaków  
Prima Aprilis

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Bobry opuszczają zimowe kryjówki i szukają wiosennego pokarmu. Rodzina trzyma się razem jeszcze do końca kwietnia. Ssaki znakują teren, poprawiają tamy i żeremia. Ciężarna samica za miesiąc urodzi 2-5 młodych. Polska przeznaczca rocznie wiele milionów złotych na retencję wody. Bóbr robi to za darmo!

# 4

CZWARTEK

Dzień Bezdomnych Zwierząt

# 5

PIĄTEK

# 6

SOBOTA

Dzień Bobra

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Spójrzmy w niebo. Niestety zanieczyszczenie świetlne sprawia, że nie widzimy wielu gwiazd. W dziewięciostopniowej skali Bortel'a, która określa widoczność nieba, gdzie 9 to niebo w centrum miasta, w Polsce nie spotkamy miejsc poniżej 3 punktów. Sztuczne światło skutkuje wzrostem ilości gazów cieplarnianych, wpływa na nasze zdrowie i przyrodę. W Polsce utworzono trzy parki ciemnego nieba: „Izerski”, „Izdebno i Chalin” oraz „Bieszczady”.

# 11 CZWARTEK

# 12 PIĄTEK

# 13 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 14 NIEDZIELA

Dzień Patrzenia się w Niebo



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

15

PONIEDZIAŁEK

16

WTOREK

17

ŚRODA

7:00	_____	7:00	_____	7:00	_____
8:00	_____	8:00	_____	8:00	_____
9:00	_____	9:00	_____	9:00	_____
10:00	_____	10:00	_____	10:00	_____
11:00	_____	11:00	_____	11:00	_____
12:00	_____	12:00	_____	12:00	_____
13:00	_____	13:00	_____	13:00	_____
14:00	_____	14:00	_____	14:00	_____
15:00	_____	15:00	_____	15:00	_____
16:00	_____	16:00	_____	16:00	_____
17:00	_____	17:00	_____	17:00	_____
18:00	_____	18:00	_____	18:00	_____
19:00	_____	19:00	_____	19:00	_____
20:00	_____	20:00	_____	20:00	_____
21:00	_____	21:00	_____	21:00	_____

**!** Wypalanie traw jest nie tylko karalne, ale i bezsensowne. Proceder ten pozbawia życia organizmy glebowe, które przyspieszają tworzenie próchnicy i rozwój roślin, niszczy ziola i zabija wiele organizmów wyższych, w tym, gady, młode zające i lęgi ptaków, szczególnie tych gniazdujących wcześniej, np. czajek i skowronków.



18 CZWARTEK

19 PIĄTEK

20 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

21 NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

22 PONIEDZIAŁEK

23 WTOREK

24 ŚRODA

Dzień Matki Ziemi

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Ilość odpadów komunalnych zwiększa się każdego roku o ok. 5%. Przyroda cierpi nie tylko na skutki obecności dzikich składowisk. Wyrzucona butelka, puszka czy worek foliowy może stać się śmiertelną pułapką dla niejednego organizmu. Niestety częstą przyczyną ich śmierci stają się też ołow z wystrzelonej amunicji myśliwskiej, kumulujący się w ciałach drapieżników, które zjadają nafałzerowane nim ofiary.

# 25 CZWARTEK

Dzień Świadomości  
Zagrożenia Hałasem

# 26 PIĄTEK

# 27 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 28 NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# KWIECIEŃ 2024

**29** PONIEDZIAŁEK

**30** WTOREK

7:00	_____	7:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
8:00	_____	8:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
9:00	_____	9:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
10:00	_____	10:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
11:00	_____	11:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
12:00	_____	12:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
13:00	_____	13:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
14:00	_____	14:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
15:00	_____	15:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
16:00	_____	16:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
17:00	_____	17:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
18:00	_____	18:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
19:00	_____	19:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
20:00	_____	20:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
21:00	_____	21:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____





# MAJ 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Przełom kwietnia i maja to czas, kiedy na świat przychodzi wiele ssaków.

Jeśli znajdziesz młode zwierzę nie dotykaj go i nie zbliżaj się do niego. Pozostawiony przez człowieka zapach może okazać się przyczyną zwabienia drapieżników, a nawet porzucenia młodego przez matkę. Młode w pierwszych tygodniach życia nie podążają za matką. Pozostają ukryte, a matka odwiedza je w czasie karmienia.

W obronie potomstwa samica łośa może zaatakować!





**Młody łód**  
FOT / Romuald Mikusek



	7:00
	8:00
	9:00
	10:00
	11:00
	12:00
	13:00
	14:00
	15:00
	16:00
	17:00
	18:00
	19:00
	20:00
	21:00

**!** Co zrobić z rannym, dzikim zwierzęciem? Należy zawiadomić właściwe służby, którymi są w tym przypadku gmina (w godzinach pracy), Policja lub Centrum Zarządzania Kryzysowego, a na terenie Lasów Państwowych – właściwe nadleśnictwo. Wszelkie koszty związane z ich przewozem, leczeniem itp. pokrywa Skarb Państwa.



# 2

CZWARTEK

Dzień Flagi  
Rzeczypospolitej Polskiej

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 3

PIĄTEK

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 4

SOBOTA

# 5

NIEDZIELA

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



6

PONIEDZIAŁEK

7

WTOREK

8

ŚRODA

## Dzień Ptasich Chórów

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

! Nad rozlewiskami niektórych rzek, szczególnie Warty i Biebrzy, możemy oglądać cudowny taniec batalionów. Strojne, różnobarwne samce zbierają się w dużych grupach na placach boju, gdzie z zaciętością walczą i popisują się przed niepozornie ubarwionymi samicami.

# 9

CZWARTEK

Dzień Europy  
(Święto Unii Europejskiej)

# 10

PIĄTEK

# 11

SOBOTA

Dzień Ptaków Wędrownych  
Dzień bez Śmiecia

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 12

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

13 PONIEDZIAŁEK

14 WTOREK

15 ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Unikajmy stosowania pestycydów i używajmy nietoksycznych, niechemicznych alternatyw. Jeśli na roślinach pojawią się mszyce lub inne drobne tzw. szkodniki, unikajmy opryskiwania ich środkami chemicznymi, ponieważ pestycydy zabijają również biedronki i inne przydatne owady.



# 16 CZWARTEK

# 17 PIĄTEK

# 18 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 19 NIEDZIELA

ZIELONE ŚWIĄTKI



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

20 PONIEDZIAŁEK

Europejski Dzień Morza

21 WTOREK

Europejski Dzień Obszarów  
Natura 2000

22 ŚRODA

Dzień Praw Zwierząt  
Dzień Różnorodności Biologicznej

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Wiele gatunków ptaków zjada owady, których nie chcemy w naszych ogrodach. Jeśli zmartwieniem stają się mszyce, możemy je zmyć rozcieńczonymi roztworami: – z szarego mydła, – z octu, – z sody oczyszczonej, – z czosnku, – wywarem z cebuli, – wyciągiem z pokrzyw, – roztworem wody i mleka. Posadźmy rośliny odstrasżające mszyce takie jak: lawenda, cząber, czosnek, cebula czy rzodkiewka.

# 23

CZWARTEK

Dzień Żółwia

# 24

PIĄTEK

Europejski Dzień  
Parków Narodowych

# 25

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 26

NIEDZIELA

Dzień Matki



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

27 PONIEDZIAŁEK

28 WTOREK

29 ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00





# 30 CZWARTEK

BOŻE CIAŁO

# 31 PIĄTEK

Dzień Bociana Białego

7:00 _____ _____	7:00 _____ _____	_____
8:00 _____ _____	8:00 _____ _____	_____
9:00 _____ _____	9:00 _____ _____	_____
10:00 _____ _____	10:00 _____ _____	_____
11:00 _____ _____	11:00 _____ _____	_____
12:00 _____ _____	12:00 _____ _____	_____
13:00 _____ _____	13:00 _____ _____	_____
14:00 _____ _____	14:00 _____ _____	_____
15:00 _____ _____	15:00 _____ _____	_____
16:00 _____ _____	16:00 _____ _____	_____
17:00 _____ _____	17:00 _____ _____	_____
18:00 _____ _____	18:00 _____ _____	_____
19:00 _____ _____	19:00 _____ _____	_____
20:00 _____ _____	20:00 _____ _____	_____
21:00 _____ _____	21:00 _____ _____	_____



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



# CZERWIEC 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Wiosną częste są informacje o podlotach ptaków opuszczonych przez rodziców, którym „należy pomóc”. Niestety w konsekwencji często wydzierane są naturze i trafiają z nadgorliwości i niewiedzy do ośrodków rehabilitacji. Młodym ptakom wyrządza się wtedy ogromną krzywdę, ponieważ odbiera się im możliwość rozwoju w środowisku naturalnym, dorastanie pod opieką własnych rodziców i zdobywanie koniecznych do dalszego życia doświadczeń i umiejętności. Ponadto rehabilitacja nawet zdrowego ptaka, nie zawsze kończy się jego wypuszczeniem.

Kiedy potrzebna jest pomoc?

Naszej pomocy najczęściej wymagają ptaki siedzące na jezdni lub w innym miejscu, które może być dla nich niebezpieczne; gdzie może je łatwo znaleźć kot czy inny drapieżnik itp. W takiej sytuacji wystarczy, że przeniesiemy je w bezpieczne, pobliskie miejsce, np. na wyżej położoną gałąź drzewa lub krzewu. Jeśli natomiast:

- widoczna jest rana, krew, złamanie skrzydła, ptak utyka;
- ptak nie reaguje na otoczenie, siedzi nastroszony, często ma brudne pióra;
- ptak dziwnie się zachowuje – nie zwraca na nas uwagi, nie próbuje uciekać, został znaleziony w pobliżu drogi, co może świadczyć o kolizji z samochodem;
- ptak dziwnie się zachowuje, został znaleziony pod przewodami elektrycznymi;
- ptak dziwnie się zachowuje, co może świadczyć o kolizji z szybą;
- ptak jest nagi, pokryty puchem lub pojedynczymi piórami, jego oczy nie są otwarte szeroko i możemy podejrzewać, że jest to pisklę, które z jakiejś przyczyny wypadło z gniazda, to należy go niezwłocznie przewieźć do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt lub wezwać odpowiednie służby (np. urząd gminy, straż miejska, ekopatrol), które mają obowiązek jego przetransportowania. Im krótszy będzie to czas, tym ptak będzie miał większe szanse na przeżycie. Bardzo ważne jest zabezpieczenie go przed wychłodzeniem, jednak zbyt szybkie ogrzanie może doprowadzić do zapaści krążeniowej. Temperatura pokojowa w większości przypadków jest wystarczająca.

O tym, jak zabezpieczyć takiego pacjenta i przygotować go do transportu, a także w jaki sposób udzielić mu pierwszej pomocy, dowiemy się dzwoniąc do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt lub lekarza weterynarii zajmującego się pomocą rannym ptakom.

Wykaz ośrodków rehabilitacji w Polsce znajdziemy na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: [www.gdos.gov.pl](http://www.gdos.gov.pl)



**Młode pójdzki**  
FOT / Jakub Spodymek





# CZERWIEC 2024

1

SOBOTA

Dzień Dziecka

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

2

NIEDZIELA

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



3

PONIEDZIAŁEK

4

WTOREK

5

ŚRODA

Dzień Ochrony Środowiska

7:00	_____	7:00	_____	7:00	_____
8:00	_____	8:00	_____	8:00	_____
9:00	_____	9:00	_____	9:00	_____
10:00	_____	10:00	_____	10:00	_____
11:00	_____	11:00	_____	11:00	_____
12:00	_____	12:00	_____	12:00	_____
13:00	_____	13:00	_____	13:00	_____
14:00	_____	14:00	_____	14:00	_____
15:00	_____	15:00	_____	15:00	_____
16:00	_____	16:00	_____	16:00	_____
17:00	_____	17:00	_____	17:00	_____
18:00	_____	18:00	_____	18:00	_____
19:00	_____	19:00	_____	19:00	_____
20:00	_____	20:00	_____	20:00	_____
21:00	_____	21:00	_____	21:00	_____

**!** Dzień Ochrony Środowiska ma przypomnieć człowiekowi, że nie jest jedynym organizmem na świecie. Nie jesteśmy w stanie istnieć w próżni lub otoczeni wyłącznie roślinami i zwierzętami użytkowymi. W równym stopniu powinien leżeć nam na sercu los lasów tropikalnych i raf koralowych, jak i starych drzew rosnących w pobliskiej alei.

# 6

CZWARTEK

# 7

PIĄTEK

# 8

SOBOTA

Dzień Cyrku bez Zwierząt

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 9

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# 24 CZERWIEC 2024

TYDZIEŃ

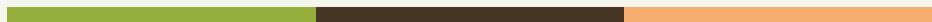
# 10 PONIEDZIAŁEK

# 11 WTOREK

# 12 ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Podloty wielkością prawie nie różną się od dorosłych ptaków, różnice występują natomiast w upierzeniu, proporcjach i niektórych detalach. Widoczne są u nich charakterystyczne zajady, czyli zwykle żółta lub biała linia na przedłużeniu nasady dzioba.





**13** CZWARTEK

**14** PIĄTEK

**15** SOBOTA

Dzień Wiatru

7:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
8:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
9:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
10:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
11:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
12:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
13:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
14:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
15:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
16:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
17:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
18:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
19:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
20:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
21:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
8:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
9:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
10:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
11:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
12:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
13:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
14:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
15:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
16:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
17:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
18:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
19:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
20:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
21:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

**16** NIEDZIELA

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



# CZERWIEC 2024

**17** PONIEDZIAŁEK

**18** WTOREK

**19** ŚRODA

Dzień Walki z Pustynnieniem i Suszą

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00



# 20 CZWARTEK

*pierwszy dzień lata  
najdłuższy dzień w roku*

# 21 PIĄTEK

# 22 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 23 NIEDZIELA

**Dzień Ojca**



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

24 PONIEDZIAŁEK

25 WTOREK

26 ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** W Polsce zanotowano 3 168 gatunków motyli, z tego 164 dziennych. Motyle – bielinkowate (Pieridae) w Polsce liczą 17 gatunków. U 8 z nich na skrzydłach przeważa biel. Wśród nich najbardziej znany jest bielinek kapustnik, którego możemy oglądać od maja aż do października. W tym tygodniu przypada jego święto.

**27** CZWARTEK

**28** PIĄTEK

**29** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

**30** NIEDZIELA

**Dzień Motyla Bielinka Kapustnika**



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# LIPIEC 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

We współczesnym krajobrazie rolniczym mozaika pól ustępuje miejsca monokulturom, czyli wielkopowierzchniowym, jednogatunkowym uprawom rolnym. Dla utrzymania „zdrowotności” i podniesienia urodzaju tak dużych upraw stosuje się duże ilości nawozów chemicznych. Powstawanie gospodarstw wielkoobszarowych spowodowało, że znikają enklawy dzikiej przyrody, jakimi są miedze śródpolne, oczka wodne, naturalne ciek, zadrzewienia i zagajniki. Elementy te znikają z krajobrazu wiejskiego, ponieważ często przeszkadzają w pracach polowych, głównie w manewrowaniu ciężkimi maszynami rolniczymi i nie przynoszą dochodu, a więc są uznawane za bezużyteczne. Tymczasem są to miejsca życia i schronienia wielu gatunków roślin i zwierząt np. kuropatw, zajęcy. To swego rodzaju wyspy wyróżniające się ogromnym bogactwem przyrody. Śródpolne oczka wodne i ciek to miejsce życia coraz rzadszych płazów oraz bezkręgowców wodnych, które z kolei stanowią źródło pokarmu dla innych zwierząt, m.in. ptaków. Wszystkie organizmy zasiedlające śródpolne enklawy zadrzewień są sprzymierzeńcami rolników i stanowią „biologiczną” broń i zaporę przeciw szkodnikom pól i upraw – za darmo!.





**Rolnictwo ekstensywne jest przyjazne przyrodzie**  
FOT / Błażej Felczak



1

PONIEDZIAŁEK

2

WTOREK

3

ŚRODA

Dzień Owoców

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Łąka to środowisko życia różnych gatunków dzikich zwierząt, m.in. ptaków, ssaków i owadów. Podczas koszenia musimy zadbać o ich bezpieczeństwo. Na ryzyko nieumyślnego zabicia najbardziej narażone są młode ptaki i ssaki.





4

CZWARTEK

5

PIĄTEK

6

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7

NIEDZIELA

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



8

PONIEDZIAŁEK

9

WTOREK

10

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Aby zmniejszyć do minimum ryzyko zabicia małych zwierząt, powinniśmy zadbać o prawidłowy kierunek koszenia łąki, czyli od środka do zewnątrz. Umożliwi to zwierzętom ucieczkę w kierunku nieskoszonych fragmentów roślinności i przemieszczenie się na zewnątrz łąki w bezpieczne miejsce.

# 11 CZWARTEK

# 12 PIĄTEK

# 13 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 14 NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

15 PONIEDZIAŁEK

16 WTOREK

17 ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Rozpoczynanie koszenia łąki od zewnątrz powoduje, że zwierzęta szukają bezpiecznego azylu oraz bliżej środka, skąd ostatecznie nie mają możliwości uciec przed maszynami.



# 18

CZWARTEK

# 19

PIĄTEK

Dzień Wilka

# 20

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
8:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
9:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
10:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
11:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
12:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
13:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
14:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
15:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
16:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
17:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
18:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
19:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
20:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
21:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
8:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
9:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
10:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
11:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
12:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
13:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
14:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
15:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
16:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
17:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
18:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
19:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
20:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
21:00 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

# 21

NIEDZIELA

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



22 PONIEDZIAŁEK

23 WTOREK

24 ŚRODA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_



# 25 CZWARTEK

# 26 PIĄTEK

# 27 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 28 NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

**29** PONIEDZIAŁEK

**30** WTOREK

**31** ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00







# SIERPIEŃ 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Zakrzaczenia i miedze wśród pól uprawnych wzbogacają ten dość jednorodny krajobraz, oferując miejsce do życia organizmom, które wykorzystują tę mozaikę środowisk w różnym stopniu i celu. Im miedze są większe, tym większe jest ich znaczenie dla świata roślin i zwierząt. Jako miejsce nieużytkowane rolniczo, pasy takie porośnięte są zwykle roślinnością powszechnie uznawaną za chwasty. Tymczasem są to na ogół bardzo pożyteczne rośliny, będące źródłem pożywienia dla niezliczonej liczby owadów i ptaków. Pola poprzecinane miedzami charakteryzują się ponad dwukrotnie większą liczbą ptaków niż monokultury, zarówno w okresie lęgowym, jak i zimą. Miejsca te upodobały sobie przede wszystkim ptaki krajobrazu rolniczego, takie jak: kuropatwy, przepiórki, bażanty, potrzaszce, pliszki żółte, ortolany i skowronki. Zadrzewienia i miedze, szczególnie te w układzie pasowym, stanowią tzw. korytarze ekologiczne, czyli ważne drogi komunikacyjne, którymi przemieszczają się różne organizmy, nie tylko zwierzęta. Zadrzewienia i zagajniki śródpolne są z kolei schronieniem dla kilkudziesięciu gatunków ssaków, między innymi saren, dzików, łosi, borsuków i lisów. Chętnie bytują tu także nietoperze polujące po zmroku w krajobrazie otwartym. Zadrzewienia, na które składają się najczęściej krzewy i drzewa takie jak: tarnina, mirabelka, grab, brzoza czy osika, chronią pola przed erozją wietrzną, tworząc naturalną osłonę. Oprócz tego, że pełnią funkcję schronienia dla zwierząt, są też dla nich ważnym źródłem pokarmu. Wśród drzew i krzewów tworzących grupy zadrzewień na polach uprawnych, bytują jeszcze inne gatunki ptaków: pokrzewki, świergotki, piecuszki, gąsiorki, trznadłe, pokląskwy, uszatki, pustułki czy też myszołowy. Z drzew na polu korzystają także owady – liczba gatunków związanych z tym siedliskiem może sięgać nawet kilku tysięcy.





**Kuropatwa**  
FOT / Jakub Spodymek





# SIERPIEŃ 2024

1

CZWARTEK

2

PIĄTEK

3

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

4

NIEDZIELA

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

5

PONIEDZIAŁEK

6

WTOREK

7

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____

**!** Pszczoła wysokie miejsce w rankingu „zwierząt pożytecznych” zawdzięcza z pewnością pysznym miodom. W Dniu Pszczoły pamiętajmy też o innych zapylaczach: trzmielach, osach, motylach (w tym ćmach), muchówkach, a nawet mrówkach.

# 8

CZWARTEK

Wielki Dzień Pszczół

# 9

PIĄTEK

# 10

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 11

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

**12** PONIEDZIAŁEK

**13** WTOREK

**14** ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____

**!** Odpowiednie i przyjazne środowisku gospodarowanie glebami pozwala na uniknięcie nadmiernej chemizacji w rolnictwie. Przede wszystkim dzięki nawożeniu w ilościach odpowiadających rzeczywistym potrzebom roślin.





# 15

CZWARTEK

# 16

PIĄTEK

# 17

SOBOTA

WNIEBOWZIĘCIE NAJŚWIĘTSZEJ  
MARYI PANNY  
ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 18

NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

19 PONIEDZIAŁEK

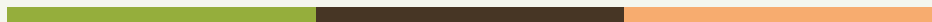
20 WTOREK

21 ŚRODA

Dzień Komara

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Stosowanie płodozmianu zapobiega rozprzestrzenianiu się chorób i szkodników w uprawach oraz użyźnia glebę. Poza tym korzystnie wpływa na różnorodność biologiczną, dzięki tworzeniu mozaiki upraw.



**22** CZWARTEK

**23** PIĄTEK

**24** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**25** NIEDZIELA

Dzień Polskiej Żywności



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

26 PONIEDZIAŁEK

27 WTOREK

28 ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** W czasie letnich upałów zadbajmy o wodę dla zwierząt tam, gdzie nie mają do niej dostępu. Miejsca kąpieli i pojniki są na wagę złota przez cały rok, jednak w czasie upałów stają się niezbędne. Korzystające z wody ptaki mogą być atakowane przez drapieżniki, w tym koty, dlatego warto postawić ją w pobliżu krzewów i drzew. Dzięki temu zapewnimy ptakom schronienie, gdzie mogą też odpocząć i wysuszyć pióra.

**29** CZWARTEK

**30** PIĄTEK

**31** SOBOTA

7:00	7:00	
8:00	8:00	
9:00	9:00	
10:00	10:00	
11:00	11:00	
12:00	12:00	
13:00	13:00	
14:00	14:00	
15:00	15:00	
16:00	16:00	
17:00	17:00	
18:00	18:00	
19:00	19:00	
20:00	20:00	
21:00	21:00	



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



# WRZESIEŃ 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Wierzyby jako jedno z najwcześniej zakwitających drzew polskich, jeszcze przed rozwojem liści, są dla owadów zapylających cennym źródłem pożywienia. Chronią też glebę przed erozją, są wykorzystywane jako schronienie i siedlisko życia przez liczne gatunki zwierząt. Odgrywają również znaczącą rolę w życiu człowieka: wykorzystuje się je m.in. w medycynie (surowiec bogaty w salicynę), wikliniarstwie czy produkcji drewna. Stały się też symbolem krajobrazu polskiego, szczególnie szpalery wierzb głowiastych (tworzone przez wierzbę białą i kruchą). Niestety te formy zadrzewień zanikają obecnie w szybkim tempie, zachęcamy więc do samodzielnego prowadzenia nasadzeń tych gatunków. Jako sadzonki mogą posłużyć odcięte pędy z kilkoma pąkami, które po włożeniu do gleby łatwo się ukorzeniają. Najlepiej to robić wiosną. Nie mniej istotne jest poddawanie ich odpowiednim zabiegom pielęgnacyjnym. Stare okazy wierzb głowiastych pękają pod naporem gałęzi, dlatego należy pamiętać o ich przycinaniu co 4–5 lat w okresie jesienno-zimowym.





**Wierzby głowiaste**  
FOT / Beata Głębocka









2

PONIEDZIAŁEK

3

WTOREK

4

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Zbudowanie w ogrodzie hotelu dla dzikich zwierząt (często określanego hotelem dla owadów), pomoże stworzyć im bezpieczną kryjówkę, a nam umożliwi zagospodarowanie odpadów ogrodowych. Dobrze zbudowane lokum może pomieścić wiele różnych zwierząt, od jeży i ropuch, przez pszczoły samotnice po trzmiele i biedronki. Taki hotel możemy zbudować o każdej porze roku, ale jesienią najłatwiej o naturalne materiały, takie jak słoma, sucha trawa i wydrążone łodygi roślin.

5

CZWARTEK

6

PIĄTEK

7

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

8

NIEDZIELA

---

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



9

PONIEDZIAŁEK

10

WTOREK

11

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Trwa bukowisko, czyli gody łośi. Postękiwania samców niosą się na odległość kilkuset metrów. Nie odstępują one na krok samicy, która jest teraz w rui do chwili, gdy chęć do zalotów jej minie. Wtedy byk znajduje sobie kolejny obiekt westchnień. A właściwie postękiwań.

# 12 CZWARTEK

# 13 PIĄTEK

# 14 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 15 NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

16

PONIEDZIAŁEK

17

WTOREK

18

ŚRODA

Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej

Dzień Monitoringu Wody

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Pamiętajmy o krzewach, które możemy właśnie teraz zasadzić, a które mogą być w przyszłości świetną podstawą pod gniazda ptaków lub stołówką dla zimujących zwierząt. Tę rolę mogą spełnić z powodzeniem na przykład cis, jarząb, głóg, kalina, trzmielina czy jałowiec.

# 19

CZWARTEK

Dzień Dzikiej Fauny  
Flory i Naturalnych Siedlisk

# 20

PIĄTEK

# 21

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 22

NIEDZIELA

Dzień bez Samochodu  
pierwszy dzień jesieni



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# WRZESIEŃ 2024

**23** PONIEDZIAŁEK

**24** WTOREK

**25** ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00





**26** CZWARTEK

**27** PIĄTEK

**28** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**29** NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# WRZESIEŃ 2024

# 30

PONIEDZIAŁEK

Dzień Rzek

7:00	
8:00	
9:00	
10:00	
11:00	
12:00	
13:00	
14:00	
15:00	
16:00	
17:00	
18:00	
19:00	
20:00	
21:00	





# PAŹDZIERNIK 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Nawet najmniejszy z ogrodów może być enklawą przyjazną przyrodzie. Wyglądające niepozornie na pierwszy rzut oka zakątki mogą być atrakcyjne przyrodniczo. Na przykład trawniki, a zwłaszcza obszary nieskoszone z wysoką roślinnością są ważnym miejscem życia bezkręgowców i żywiących się nimi ptaków i ssaków. Z kolei kwitnące rośliny zielne i krzewy dostarczają bogaty w nektar pokarm dla motyli i pszczoł. Bogactwo kolorowych kwiatów zwabi zapylacze, a ogród pełen owadów to zasobne żerowisko dla owadożernych ptaków, jeży i nietoperzy. Ale to nie wszystko, co oferują rośliny. Ich liście są chętnie zjadane przez gąsienice. Te z kolei przyciągają kolejnych owadożerców. W zielonej gęstwinie gnieźdzą się ptaki i przychodzą na świat inne zwierzęta, które później uczują również na nasionach. Drzewa i żywopłoty w naszych ogrodach oferują miejsca do lęgów dla ptaków i rozmnażania dla ssaków, a także cenne schronienie oraz osłonę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznym i drapieżnikami. Krzewy jagodowe i drzewa owocowe są również źródłem cennego sezonowego jedzenia dla zwierząt zamieszkujących i odwiedzających nasz ogród.

Wybierajmy rośliny, które kwitną, wydają nasiona i owocują o różnych porach roku. Zapewnią one pokarm owadom i innym zwierzętom, które są aktywne i żerują w różnych okresach. Zostawmy stertę gałęzi i chrustu. To idealne miejsce do gniazdowania dla rudzików, cierniówek, pokrzywnic i słowików. Mazurki i wróble chętnie wykorzystają je do dziennego odpoczynku i noclegu. Takie miejsca chętnie zamieszkują również jeże i zaskrońce. Zostawmy uschnięty pień drzewa dla dzięciołów. Martwe drewno jest miejscem do życia dla licznych owadów. Jest pożywką dla mikroorganizmów, porostów, śluzowców, grzybów. To bardzo złożony mikroświat. Oprócz miejsca do założenia gniazda, ptakom potrzebne jest też odpowiednie schronienie, w którym będą mogły schować się przed deszczem, osuszyć czy ogrzać zimą. Pomocne w tym będą budki lęgowe, które poza okresem lęgowym pełnią rolę bezpiecznych miejsc noclegowych.





**Strzyżyk**

FOT / Przemysław Kumorek



1

WTOREK

Dzień Wegetarianizmu

2

ŚRODA

Europejski Dzień Ptaków

	7:00		7:00
	8:00		8:00
	9:00		9:00
	10:00		10:00
	11:00		11:00
	12:00		12:00
	13:00		13:00
	14:00		14:00
	15:00		15:00
	16:00		16:00
	17:00		17:00
	18:00		18:00
	19:00		19:00
	20:00		20:00
	21:00		21:00

**40** Sadząc i siejąc rośliny upewnijmy się, że są one pochodzenia rodzimego, a nie obcego. Zwróćmy też uwagę na to, aby „dzikie kwiaty” zostały wyhodowane z legalnie zebranych nasion, a nie wykopane ze środowiska naturalnego.

# 3

CZWARTEK

# 4

PIĄTEK

Dzień Zwierząt

# 5

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 6

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# 41 PAŹDZIERNIK 2024

TYDZIEŃ

7

PONIEDZIAŁEK

8

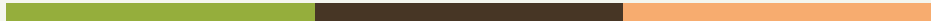
WTOREK

9

ŚRODA

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**41** Edafonem nazywamy wszystkie organizmy żywe żyjące w przypowierzchniowej części gleby. Najważniejszą rolę odgrywają spośród nich bakterie, które rozkładają i mineralizują materię organiczną. Edafon stanowią też dżdżownice i małe kręgowce.





# 10

CZWARTEK

Dzień Drzewa

# 11

PIĄTEK

# 12

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 13

NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

14 PONIEDZIAŁEK

15 WTOREK

16 ŚRODA

Dzień Zmniejszania Skutków  
Kłesk Żywiotowych  
Dzień Edukacji Narodowej

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Czyszcząc budki wyrzucamy stare gniazda, w których pozostają pasożyty mogące być sporym zagrożeniem dla lęgów ptaków w kolejnym roku. Budki są też chętnie odwiedzane zimą, stanowiąc bezpieczne schronienie w ciągu długich nocy np. dla sikor czy dzięciołów. Sowy mogą w nich też gromadzić nadmiar zdobyczy.

**17** CZWARTEK

**18** PIĄTEK

**19** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**20** NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# PAŹDZIERNIK 2024

**21** PONIEDZIAŁEK

**22** WTOREK

**23** ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00



**24** CZWARTEK

**25** PIĄTEK

**26** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**27** NIEDZIELA

*zmiana czasu letniego na zimowy*



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# PAŹDZIERNIK 2024

**28** PONIEDZIAŁEK

**29** WTOREK

**30** ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00



# 31 CZWARTEK

7:00	
8:00	
9:00	
10:00	
11:00	
12:00	
13:00	
14:00	
15:00	
16:00	
17:00	
18:00	
19:00	
20:00	
21:00	



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# LISTOPAD 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Bóbr to największy europejski gryzoń. To właśnie od niego wywodzi się nazwa naszej Biebrzy (dawniej zwana Bobra, Biebra, a nawet Bóbr). Działalność bobrów, choć nie zawsze idzie w parze z interesem człowieka, sprzyja regeneracji ekosystemów mokradłowych. Bóbr to prawdziwy inżynier wodny – buduje tamy i żeremia – „domki” w których rodzinie zamieszkuje. To jeden z niewielu organizmów, który potrafi zmienić i dostosować środowisko do swoich potrzeb. A przy okazji tych przekształceń bobry wpływają na dynamikę całego ekosystemu hamując odpływ wody, przyczyniając się do jej natleniania i oczyszczania, zwiększając różnorodność biologiczną np. poprzez to, że w bobrowych stawach żyje mnóstwo drobnych organizmów wodnych, mnożą się ryby, wyprowadzają swe lęgi ptaki związane z mokradłami. Aktywność bobrów przyspiesza procesy naturalizacji zajętych terenów. W sytuacji, gdy Polska cierpi na pogłębiający się deficyt wodny, rola bobrów w przyrodzie musi być dostrzegana i ceniona jak nigdy wcześniej.







**Bóbr**

FOT / Piotr Dombrowski





# LISTOPAD 2024

1

PIĄTEK

2

SOBOTA

**WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH**  
Dzień Wegan

	7:00	
	8:00	
	9:00	
	10:00	
	11:00	
	12:00	
	13:00	
	14:00	
	15:00	
	16:00	
	17:00	
	18:00	
	19:00	
	20:00	
	21:00	

3

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



4

PONIEDZIAŁEK

5

WTOREK

6

ŚRODA

Dzień Gryzonia

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**45** Dzikie gryzonie wcale nie cieszą się dobrą reputacją. Przez lata patrzono na nie jedynie przez pryzmat ekonomii i określano mianem szkodników. To najliczniejszy rząd ssaków na świecie. Obok szczurów i norników do nich należą również rodzime bobry, wiewiórki i chomiki. Gryzonie stanowią ważne ogniwo świata przyrody.

# 7

CZWARTEK

# 8

PIĄTEK

# 9

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 10

NIEDZIELA

Dzień Jeża



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

## LISTOPAD 2024

11 PONIEDZIAŁEK

12 WTOREK

13 ŚRODA

NARODOWE ŚWIĘTO  
NIEPODLEGŁOŚCI

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Dzień Jeża przypada akurat wtedy, kiedy ostatnie z tych owadożernych ssaków szukają spokojnych schronień, by w nich przespać zimę. W płytkim śnie korzystają z zapasów tłuszczu, które zgromadziły jesienią pod skórą. Oddech i rytm serca jeża spowalnia nawet dwudziestokrotnie! Nie ma żadnych, racjonalnych przestanków, aby usuwać liście na taką skalę jak to się czyni obecnie. Nie tylko ze względu na jeże.

**14** CZWARTEK

**15** PIĄTEK

**16** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**17** NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

18 PONIEDZIAŁEK

19 WTOREK

20 ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Wiemy oczywiście, że spośród rodzimych drzew iglastych jedynie modrzewie pozbywają się liści. Pozostałe gatunki nie noszą jednak igieł całe życie i wymieniają je co kilka lat. Dzieje się to niejednocześnie, zwykle jesienią, dlatego ten proces nie jest tak spektakularny i wielobarwny jak u drzew liściastych.





# 21 CZWARTEK

# 22 PIĄTEK

# 23 SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_  
8:00 \_\_\_\_\_  
9:00 \_\_\_\_\_  
10:00 \_\_\_\_\_  
11:00 \_\_\_\_\_  
12:00 \_\_\_\_\_  
13:00 \_\_\_\_\_  
14:00 \_\_\_\_\_  
15:00 \_\_\_\_\_  
16:00 \_\_\_\_\_  
17:00 \_\_\_\_\_  
18:00 \_\_\_\_\_  
19:00 \_\_\_\_\_  
20:00 \_\_\_\_\_  
21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_  
8:00 \_\_\_\_\_  
9:00 \_\_\_\_\_  
10:00 \_\_\_\_\_  
11:00 \_\_\_\_\_  
12:00 \_\_\_\_\_  
13:00 \_\_\_\_\_  
14:00 \_\_\_\_\_  
15:00 \_\_\_\_\_  
16:00 \_\_\_\_\_  
17:00 \_\_\_\_\_  
18:00 \_\_\_\_\_  
19:00 \_\_\_\_\_  
20:00 \_\_\_\_\_  
21:00 \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

# 24 NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko



25 PONIEDZIAŁEK

26 WTOREK

27 ŚRODA

Dzień bez Futra

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____

**!** Tzw. zwierzęta futerkowe nie są udomowionymi istotami. Aby pozyskać z nich okrywę, którą będą mogli się potem „szczycić” dumni właściciele, tych zwierząt się nie strzyże jak owce, ale pozbawia życia. To my, konsumenci, decydujemy o tym w jakich warunkach żyją i jaki jest ich los.

# 28

CZWARTEK

# 29

PIĄTEK

# 30

SOBOTA

Dzień bez zakupów

7:00	_____	7:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
8:00	_____	8:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
9:00	_____	9:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
10:00	_____	10:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
11:00	_____	11:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
12:00	_____	12:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
13:00	_____	13:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
14:00	_____	14:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
15:00	_____	15:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
16:00	_____	16:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
17:00	_____	17:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
18:00	_____	18:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
19:00	_____	19:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
20:00	_____	20:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
21:00	_____	21:00	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# GRUDZIEŃ 2024

Z myślą o przyszłości  
– chrońmy i dbajmy o środowisko

Pomoc ptakom w zimie nie musi oznaczać tylko i wyłącznie pełnego karmnika. Mogą być inne, czasem znacznie bardziej przyjazne sposoby wspierania ptasiej społeczności.

W pierwszej kolejności rozejrzyjmy się i sprawdźmy czy w okolicy jest wystarczająco dużo krzewów i drzew owocowych. Aby mieć szansę na oglądanie krzątających się wśród gałęzi czerwonych gili, zadbajmy o występowanie wiciokrzewu. Odwiedzające nas zimą gromadnie drożdżiki, kosy czy hałaśliwe kwiczoły, na pewno zostaną zwabione owocami jarzębu pospolitego i kaliny koralowej. Zasadźmy głóg, trzmielinę, szakłak czy inne krzewy rodzime. Obsadzajmy miedze i skraje lasów drzewami takimi jak dąb szypułkowy czy cis, które jesienią przyciągną rzesze amatorów ich nasion: sójki, orzechówki, dzięcioły. Skorzystają z nich także gryzonie, którymi z kolei żywią się np. sowy. Ogródek przy naszym domu również może stać się zimową porą ptasim rajem, jeśli posadzimy w nim np. ognik, pigwowiec czy ostrokrzew. Roślinność porastającą miedzę z pewnością odwiedzą szczygły i makolągwy, rozsypane ziarno obok obory stanie się stołem biesiadnym dla dzwońców i trznadli. Jałowiec i tarnina sprawią ponadto, że będą one miały gdzie bezpiecznie przenocować razem z mazurkami i wróblami. Pamiętajmy też, aby pozostawić nieco owoców na drzewach w sadzie, dzięki czemu będziemy mieli okazję oglądać żerujące na jabłkach różne gatunki drożdów, a może nawet szpaki. Nasz uporządkowany świat niekoniecznie sprzyja ptakom, więc dla ich dobra warto czasami zostawić zapuszczoną część ogrodu albo zarastającą krzewami enklawę w sadzie. Może to sprawi, że dokładnie skoszony trawnik sąsiada i porządek w jego ogródku nie wydadzą nam się już tak estetyczne jak dawniej, gdy porównamy go z naszym ogrodem tętniącym życiem nawet w zimie.





**Rudzik**

FOT / Przemysław Kumorek







2

PONIEDZIAŁEK

3

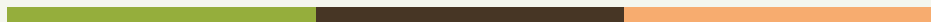
WTOREK

4

ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

49 Odzyskujemy wszystko i wszędzie, gdzie to możliwe. Używajmy starych materiałów z odzysku do budowy konstrukcji ogrodowych itp. stare palety i deski mogą być doskonałym materiałem budowlanym. Aby zapewnić kryjówki dla wielu małych zwierząt warto postawić im w ogrodzie specjalny hotel (często określanany hotelem dla owadów).





# 5

CZWARTEK

Dzień Gleby

# 6

PIĄTEK

# 7

SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 8

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

9

PONIEDZIAŁEK

10

WTOREK

11

ŚRODA

Dzień Praw Zwierząt

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00

**!** Wśród krajowych roślin zielonych, oprócz 12 gatunków nagonasiennych, wymienić można bluszcz, borówkę brusznicę, jemiotę, ostrokrzew, barwinek. Najliczniejszą rośliną drzewiastą w Polsce, która w zimie nieprzerwanie prowadzi fotosyntezę, jest sosna, porastająca ponad 58% powierzchni leśnej kraju.

**12** CZWARTEK

**13** PIĄTEK

**14** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**15** NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# GRUDZIEŃ 2024

**16** PONIEDZIAŁEK

**17** WTOREK

**18** ŚRODA

7:00	7:00	7:00
8:00	8:00	8:00
9:00	9:00	9:00
10:00	10:00	10:00
11:00	11:00	11:00
12:00	12:00	12:00
13:00	13:00	13:00
14:00	14:00	14:00
15:00	15:00	15:00
16:00	16:00	16:00
17:00	17:00	17:00
18:00	18:00	18:00
19:00	19:00	19:00
20:00	20:00	20:00
21:00	21:00	21:00



# 19

CZWARTEK

Dzień Wiecznie Zielonych Roślin

# 20

PIĄTEK

Dzień Ryby

# 21

SOBOTA

początek astronomicznej zimy  
najkrótszy dzień roku

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

# 22

NIEDZIELA



Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# GRUDZIEŃ 2024

**23** PONIEDZIAŁEK

**24** WTOREK

**25** ŚRODA

Wigilia Bożego  
Narodzenia

BOŻE NARODZENIE  
(pierwszy dzień)

7:00 _____	7:00 _____	7:00 _____
_____	_____	_____
8:00 _____	8:00 _____	8:00 _____
_____	_____	_____
9:00 _____	9:00 _____	9:00 _____
_____	_____	_____
10:00 _____	10:00 _____	10:00 _____
_____	_____	_____
11:00 _____	11:00 _____	11:00 _____
_____	_____	_____
12:00 _____	12:00 _____	12:00 _____
_____	_____	_____
13:00 _____	13:00 _____	13:00 _____
_____	_____	_____
14:00 _____	14:00 _____	14:00 _____
_____	_____	_____
15:00 _____	15:00 _____	15:00 _____
_____	_____	_____
16:00 _____	16:00 _____	16:00 _____
_____	_____	_____
17:00 _____	17:00 _____	17:00 _____
_____	_____	_____
18:00 _____	18:00 _____	18:00 _____
_____	_____	_____
19:00 _____	19:00 _____	19:00 _____
_____	_____	_____
20:00 _____	20:00 _____	20:00 _____
_____	_____	_____
21:00 _____	21:00 _____	21:00 _____
_____	_____	_____



**26** CZWARTEK

**BOŻE NARODZENIE**  
(drugi dzień)

**27** PIĄTEK

**28** SOBOTA

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

7:00 \_\_\_\_\_

8:00 \_\_\_\_\_

9:00 \_\_\_\_\_

10:00 \_\_\_\_\_

11:00 \_\_\_\_\_

12:00 \_\_\_\_\_

13:00 \_\_\_\_\_

14:00 \_\_\_\_\_

15:00 \_\_\_\_\_

16:00 \_\_\_\_\_

17:00 \_\_\_\_\_

18:00 \_\_\_\_\_

19:00 \_\_\_\_\_

20:00 \_\_\_\_\_

21:00 \_\_\_\_\_

**29** NIEDZIELA



Biebrzański  
Park Narodowy



NFOŚiGW



WFOŚiGW  
w Białymstoku

Z myślą o przyszłości - chrońmy i dbajmy o środowisko

# GRUDZIEŃ 2024

**30** PONIEDZIAŁEK

**31** WTOREK

Sylwester

7:00	_____	7:00	_____	_____
8:00	_____	8:00	_____	_____
9:00	_____	9:00	_____	_____
10:00	_____	10:00	_____	_____
11:00	_____	11:00	_____	_____
12:00	_____	12:00	_____	_____
13:00	_____	13:00	_____	_____
14:00	_____	14:00	_____	_____
15:00	_____	15:00	_____	_____
16:00	_____	16:00	_____	_____
17:00	_____	17:00	_____	_____
18:00	_____	18:00	_____	_____
19:00	_____	19:00	_____	_____
20:00	_____	20:00	_____	_____
21:00	_____	21:00	_____	_____



















